

ת"פ 40118/06/21 - מדינת ישראל נגד חרבי ראזם

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כב' השופט אברהם רובין

ת"פ 40118-06-21 מדינת ישראל נ' ראזם (עציר)

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

נגד

הנאשם

חרבי ראזם

גזר דין

1. העבירות בהן הורשע הנאשם

הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון פתוח, בביצוע עבירות כדלהלן: שתי עבירות של התפרעות - עבירות לפי סעיף 152 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, עבירה של ניסיון הצתה - עבירה לפי סעיף 448(א) סיפא בצרוף סעיף 25 לחוק העונשין, עבירה של החזקת נשק - עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, עבירה של הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 275א לחוק העונשין, ועבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיפים 274(1) + (2) + (3) ו-25 לחוק העונשין.

2. כתב האישום מחזיק שני אישומים. על פי הנטען בחלק הכללי של כתב האישום, העבירות המיוחסות לנאשם בוצעו בשעה שהתחוללו בארץ בכלל ובירושלים בפרט, התפרעויות שכללו זריקות אבנים מתוך מניע גזעני לעבר אנשים וכלי רכב בעלי סממנים יהודיים, וכן התפרעויות ותקיפות על רקע לאומני נגד כוחות המשטרה והביטחון. באותה תקופה גם החל ירי רקטות מאסיבי לעבר ירושלים ולעבר אזור עוטף עזה, דבר שהוביל למבצע "שומר החומות".

על פי הנטען באישום הראשון, ביום 21.05.2021, בתום תפילות יום השישי בהר הבית, התרחשה התפרעות ברחבת הר הבית או בסמוך לה. במהלך ההתפרעות מאות מתפרעים עטו רעלות, הניפו דגלי חמאס ודגלים של הרשות הפלסטינית, קראו קריאות "תכביר" והחלו ליידות אבנים ובקבוקי זכוכית לעבר כוחות הביטחון ששהו במקום. הנאשם הצטרף למתפרעים ויידה לעבר כוחות הביטחון, ממרחק של 50, 60 מטר, מספר אבנים בגודל של חצי כף יד. כמו כן, בשלב מסוים נטל הנאשם בקבוק תבערה שהיה במקום, הצית אותו ויידה אותו לעבר כוחות הביטחון ממרחק דומה.

על פי הנטען באישום השני, ביום 15.05.2021 התרחשה התפרעות בשכונת בית חנינה בירושלים, במהלכה כ-50 מתפרעים רעולי פנים הציתו פחים, חסמו באמצעותם את הצירים, וידו אבנים לעבר כוחות הביטחון. הנאשם הצטרף למתפרעים וידה אבנים על כוחות הביטחון ממרחק של 30 עד 50 מטר.

כאמור לעיל, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירות שפורטו לעיל.

3. תסקיר שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר. יצוין, כי התסקיר מתייחס לכתב האישום המקורי ולא לכתב האישום שתוקן במסגרת ההסדר.

הנאשם יליד 18.05.2002, היה בן 19 בעת ביצוע העבירות. הנאשם סיים 12 שנות לימוד. עובר למעצרו הנאשם השתלב בעבודה כמטאטא רחובות במחלקת התברואה של עיריית ירושלים, זאת באמצעות קבלן משנה של העירייה. משפחתו של הנאשם מנהלת אורח חיים נורמטיבי. לנאשם אין עבר פלילי. בשיחה עם שירות המבחן, טען הנאשם כי נגרר לביצוע העבירות מתוך הזדהות חברתית עם צעירים בחברת מגוריו. שירות המבחן מציין בתסקיר, כי הנאשם טשטש וצמצם את מעשיו, ושלל מניע אידיאולוגי למעשים או כוונה לפגיעה ממשית באדם. שירות המבחן התרשם כי הסביבה בה גדל הנאשם, במזרח ירושלים, הותירה בו משקעים וכעסים שלפי הערכת שירות המבחן הביאה יחד עם אישיותו הבלתי בשלה של הנאשם, והקושי שלו בדחיית סיפוקים, בוויסות כעסים ובריסון עצמי, לביצוע העבירות האמורות. שירות המבחן מעריך כי רמת הסיכון להישנות התנהגות פוגענית היא בינונית. בסיכום התסקיר לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. שירות המבחן מציין שענישה בעלת מרכיב גבול עשויה לצמצם את רמת הסיכון הנשקפת מהנאשם, ומצד שני סבור שירות המבחן כי מאסר ארוך עלול להעמיק את קשיו של הנאשם ולהביאו לאימוץ ערכים בלתי נורמטיביים.

4. טענות המאשימה לעונש

בא כוח המאשימה טען, כי יש לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מהאישומים, זאת על רקע הריחוק בזמן ובמקום בין שני האירועים.

בטיעוניו הדגיש בא כוח המאשימה את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, במיוחד את נסיבות ביצוע העבירה המתוארת באישום הראשון. בא כוח המאשימה הפנה לכך שהנאשם הורשע בעבירה של ניסיון הצתה לפי סעיף 448(א) סיפא לחוק העונשין, דהיינו בעבירה של ניסיון הצתה אשר בוצע במטרה לפגוע בבני אדם. בא כוח המאשימה הוסיף והדגיש, כי ראוי להביא בחשבון לחומרה את העובדה שהעבירה נושא האישום הראשון בוצעה במתחם הר הבית, תוך שימוש בבקבוק תבערה, אשר נזרק לעבר כוחות ביטחון בשעה שאלו ממלאים את תפקידם.

בא כוח המאשימה טען כי בגין האירוע נושא האישום הראשון יש לקבוע מתחם ענישה של 3 עד 6 שנות מאסר,

וכי בגין האירוע נושא האישום השני יש לקבוע מתחם ענישה של 12 עד 24 חודשי מאסר בפועל. לנוכח הודאתו של הנאשם ועברו הנקי, טען בא כוח המאשימה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחמים, וכי בסיכום כולל יש לגזור על הנאשם עונש של 4 שנות מאסר, בצירוף מאסר על תנאי וקנס.

טענות הנאשם לעונש

5.

בא כוח הנאשם, הדגיש בטיעונו כי לא יוחסו לנאשם בכתב האישום עבירות שהן בבחינת מעשה טרור, כהגדרתו של זה בחוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016, וכן לא יוחסה לו עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, למרות שעבירה זו הוזכרה בטיעוני בא כוח המאשימה. כמו כן, הדגיש בא כוח הנאשם, כי הנאשם לא הורשע בעבירה מושלמת של הצתה, אלא בניסיון הצתה. בא כוח הנאשם, טען שמדובר בבקבוק תבערה שנזרק ממרחק רב על כוחות הביטחון, ללא תכנון מראש. בא כוח הנאשם טען כי יש לקבוע מתחם אחד לשני האירועים, שכן מדובר באירועים הדומים זה לזה באופיים ובמהותם, אשר בוצעו שניהם במזרח ירושלים בהפרש של שבוע בלבד זה מזה. בא כוח הנאשם טען כי הפסיקה שהציג בא כוח המאשימה איננה תואמת בנסיבותיה את העבירות שביצע הנאשם. בא כוח הנאשם טען כי יש להעמיד את מתחם העונש ההולם על 10 עד 25 חודשי מאסר בפועל, וכי לנוכח הודאתו של הנאשם ועברו הנקי, יש לגזור על הנאשם עונש שלא יעלה על 15 חודשי מאסר בפועל.

בתום הדיון מסר הנאשם שהוא מצטער על מעשיו.

מתחם העונש ההולם - אירוע אחד או שני אירועים?

6.

השאלה האם יש לסווג את שני האירועים כאירוע אחד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, תוכרע על יסוד מבחן "הקשר ההדוק", במסגרתו בוחן בית המשפט האם העבירות בוצעו בסמיכות זמנים זו לזו, כחלק מתכנית עבריינית אחת (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14)). ויודגש, על פי הפסיקה המונח "אירוע אחד" רחב דיו כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן, ואשר כללו מעשים שונים כלפי קורבנות שונים, במקומות שונים (ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.14)).

במקרה שלפניי מדובר בשתי עבירות דומות באופיין, אשר ניתן לומר עליהן שהן חלק מתכנית עבריינית אחת של הנאשם, שתכליתה לפגוע בכוחות הביטחון בתקופה הרגישה שבה התרחש מבצע "שומר החומות". שתי העבירות בוצעו בהפרש של שבוע בלבד אחת מהשנייה. שתי העבירות בוצעו בזירות גאוגרפיות לא זהות אך קרובות - במזרח ירושלים. אשר על כן, אני סבור כי יש לראות בשני האישומים "אירוע אחד", ועל כן אקבע מתחם ענישה אחד לשני האישומים.

מתחם העונש ההולם - הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

7.

העבירות שביצע הנאשם פוגעות בראש ובראשונה בערך המוגן של חיי אדם ושל שלמות גופו של האדם. דומה כי על חשיבותם העליונה של ערכים אלו אין צורך להכביר דברים. ואולם, בכך לא מתמצית הפגיעה שפגע הנאשם

בערכים המוגנים. מעשיו של הנאשם כוונו לא כנגד "סתם" אדם אלא כנגד כוחות הביטחון, ולא בתקופת שגרה אלא בתקופה רגישה ונפיצה במיוחד, בה ידיהם של כוחות הביטחון היו עמוסות לעייפה במטלות ביטחוניות הקשורות, במישרין ובעקיפין, במבצע שומר החומות ובמהומות שקדמו לו. אשר על כן, מעשיו של הנאשם פגעו גם בערך הכללי של השלטת החוק והסדר, וגם בערך של השמירה על ביטחונם וחייהם של כוחות הביטחון בכלל, ובשעה שהם עוסקים בהשלטת החוק והסדר בפרט. המסר למי שמסכנים את כוחות הביטחון ומפריעים להם בתקופה כה רגישה חייב להיות חד וברור בדמות ענישה מחמירה שתרתיע מביצוע מעשים כאלו. עמד על כך בית המשפט העליון בע"פ 6216/19 דארי נ' מדינת ישראל (24.5.20):

"אין מקום אלא לגזור עונשים מוחשיים כדי להילחם נגד התופעה של הפרעה לאנשי משטרה ולאנשי הביטחון במילוי תפקידם. התופעה מסוכנת ועלולה להגיע לידי איבוד שליטה. חברה מתוקנת חייבת לשמור על הסדר ולהטיל עונשים ראויים על אלה שמטרתם לסכן את המרקם החברתי העדין".

הנאשם ביצע את העבירות בשתי הזדמנויות. העבירה הראשונה בוצעה במתחם הר-הבית שהוא מתחם רגיש במיוחד (ע"פ 5590/16 נתשה נ' מדינת ישראל (17.1.18)) בפסקה 35 לפסק הדין, והיא בוצעה תוך שימוש בבקבוק תבערה שהוא בבחינת נשק חם. אשר על כן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה.

מתחם העונש ההולם - הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

8.

כאמור לעיל, מדובר בעבירות ששתיהן כוונו נגד כוחות הביטחון. העבירות נושא האישום הראשון בוצעו במתחם הר-הבית שהוא מתחם רגיש ונפיץ במיוחד. העבירות בוצעו בתקופה רגישה במיוחד, בה נדרשו כוחות הביטחון להתמודד הן עם מבצע צבאי והן עם מהומות אלימות שפרצו ברחבי הארץ. נסיבות אלה יובאו בחשבון לחומרה בעת קביעת מתחם העונש ההולם.

העבירות שביצע הנאשם אינן עבירות ספונטאניות. גם אם לא קדם לביצוע העבירות תכנון מקיף מראש, הרי שמדובר בנאשם שביצע את העבירות לאחר שהחליט לפגוע בכוחות הביטחון ולשבש את פעילותם.

הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות הוא נזק גוף חמור. חשוב להדגיש שפעולותיו של הנאשם כוונו כנגד כוחות הביטחון בשעה שאלו ביצעו את תפקידם בתקופה רגישה. על כן הנזק שהיה צפוי כתוצאה מביצוע העבירות הוא לא רק נזק גוף לאנשי כוחות הביטחון, אלא גם נזק למאמציהם של אלו להשליט חוק וסדר בתקופה הרגישה האמורה. יש לציין כי באירוע נושא האישום הראשון נזרקו האבנים ובקבוק התבערה לעבר אנשי כוחות הביטחון ממרחק לא קטן של 50-60 מטר. ואכן, הלכה למעשה אין טענה לפיה האבנים או בקבוק התבערה פגעו במי מאנשי כוחות הביטחון. יחד עם זאת, פעולותיו של הנאשם יחד עם הפעולות של האחרים שהשתתפו באותן התפרעויות, גזלו משאבים מכוחות הביטחון ובמובן זה נגרם נזק בפועל למאבקם של כוחות הביטחון להשליט חוק וסדר.

בכתב האישום אין טענה לפיה העבירות בוצעו על-ידי הנאשם מתוך מניע גזעני או לאומני. יחד עם זאת, מסעיפי העבירה המיוחסים לנאשם עולה כי הוא התכוון במעשיו לפגוע בבני אדם, ולהפריע או להכשיל שוטרים בעת ביצוע תפקידם.

הנאשם בגיר ולא נטענה כל טענה לפיה הוא לא הבין את הפסול שבמעשיו.

9.

מתחם העונש ההולם - הענישה הנוהגת

ב"כ המאשימה הפנה בטיעונו למספר פסקי דין במסגרתם נגזרו עונשי מאסר משמעותיים על מי שיידו בקבוקי תבערה על כוחות הביטחון.

בע"פ 2579/14 **פרחאן נ' מ"י** (25.5.15), נדון ערעור של מערער אשר הורשע בביצוע עבירות של קשירת קשר לפשע, ייצור נשק וחבלה בכוונה מחמירה, ונגזר עליו בבית המשפט המחוזי עונש של 6.5 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער, תוך שציין כי אמנם ניתן למצוא בפסיקה מקרים בהם נקבעו מתחמי ענישה מקלים יותר לגבי מי שהורשעו בעבירות של יידוי בקבוקי תבערה, ברם מקרהו של המערער איננו מסתכם ביידוי בקבוקי תבערה בלבד, אלא בקשירת קשר יחד עם אחרים להוציא לפועל תכנית עבריינית כוללת, מורכבת ומסוכנת, ועל כן העונש שנגזר הולם בנסיבות העניין. יצוין שבאותו מקרה בקבוק התבערה פגע בשוטר והאפוד שעליו החל לבעור. עוד יצוין, כי מדובר במקרה בו הוכנו מראש וידו שמונה בקבוקי תבערה. נסיבותיו של מקרה זה שונות, אם כן, מהותית לחומרה מנסיבות המקרה שלפניי.

בע"פ 6216/19 **דארי נ' מ"י** (24.5.20), נדחה ערעור של מערער אשר הורשע בעבירות של התפרעות ושל ניסיון לתקיפת שוטר, ונגזר עליו עונש של 15 חודשי מאסר בפועל. באותו מקרה היה מדובר במי שיידה מספר אבנים לעבר אנשי כוחות ביטחון ממרחק של 40 מטר, בשעה שאלו פעלו להשלטת הסדר בשכונת עיסאווייה בירושלים.

בע"פ 9723/16 **נאצר נ' מ"י** (26.10.17), נדחה ערעור של מערער אשר הורשע בעבירות שבוצעו במסגרת הפרות סדר בשלוש הזדמנויות שונות. בין יתר העבירות בהן הורשע המערער נמנו עבירות של סיוע לייצור בקבוקי תבערה, ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 45 חודשי מאסר בפועל. כאמור, ערעורו של המערער על חומרת העונש נדחה, תוך שבית המשפט העליון עמד על החומרה היתרה הנובעת ליידוי אבנים ובקבוקי תבערה.

ולבסוף, ב"כ המאשימה הפנה לרע"פ 4770/18 **הדרה נ' מ"י** (12.7.18), במסגרתו נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי, שדחה ערעור על גזר דין של בית משפט השלום, במסגרתו הורשע המבקש בעבירות של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות. על המערער נגזר בבית משפט השלום עונש של 10 חודשי מאסר בפועל. כאמור, ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, ובקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה אף היא. יצוין כי במקרה זה היה מדובר בנאשם שהורשע לאחר ניהול משפט.

ב"כ הנאשם הפנה לגזרי דין מקלים יותר.

כך, בת"פ (מחוזי י-ם) 25089-02-21 **מ"י נ' טאהא** (13.9.21) נגזר עונש של 30 חודשי מאסר בפועל על נאשם שהורשע בעבירות של התפרעות, מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה ופעולה בנשק. באותו מקרה היה מדובר בנאשם שבמסגרת התפרעות יידה בקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון ממרחק של 15 מטר, ובהזדמנות אחרת יידה לעבר כוחות הביטחון בקבוק תבערה ממרחק של 7 מטר.

עמוד 5

בת"פ (מחוזי-ים) 66152-06-20 מ"י נ' אבו סכראן (7.3.21), נגזר על שני נאשמים שהורשעו בביצוע מעשה טרור של הצתה ובביצוע שתי עבירות של מעשה טרור של ניסיון להיזק בזדון, עונשים של 26 ו-18 חודשי מאסר בפועל.

10. מתחם העונש ההולם

לאור כל האמור, אני סבור כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין 20 ל - 40 חודשי מאסר בפועל, בתוספת מאסר על תנאי וקנס.

11. העונש המתאים

הנאשם הודה במיוחס לו ובכך חסך מזמנה של המאשימה ומזמנו של בית המשפט. ההודאה באשמה מבטאת גם קבלת אחריות מצדו של הנאשם. ואולם, יש להביא בחשבון לעניין זה את התרשמות שירות מבחן לפיה הנאשם "טשטש וצמצם מעשיו....צמצם הבנתו לאפשרויות הפגיעה הנשקפות ממעשיו" (עמ' 2 לתסקיר).

הנאשם נעדר עבר פלילי קודם. עובר לביצוע העבירה ניהל הנאשם חיים נורמטיביים שכללו סיום של 12 שנות לימוד ולאחר מכן השתלבות בעבודה. עובדות אלו יזקפו לזכותו של הנאשם בקביעת העונש המתאים.

נסיבות חייו של הנאשם לא יכולות לשמש שיקול לקולא במקרה שלפניי. הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית שתוארה על ידו כמטיבה ומגובשת.

הנאשם עצור עד לתום ההליכים. התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשם נתון במצוקה על רקע מעצרו הראשון והממושך. עובדה זו תובא בחשבון לקולא לעת קביעת עונשו של הנאשם, אם כי באופן מתון בלבד, זאת לנוכח המלצת שירות המבחן לפיה נדרשת בעניינו של הנאשם "ענישה בעלת אלמנט מציב גבול".

לנוכח כל האמור ימוקם העונש המתאים בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם.

12. לנוכח כל האמור אני גוזר על הנאשם את העונשים שלהלן:

- א. 25 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם לפי רישומי שב"ס.
- ב. 5 חודשי מאסר על תנאי אותם ירצה הנאשם בפועל אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יבצע אחת מהעבירות בהן הוא הורשע לפניי או כל עבירה אחרת שהיא בגדר מעשה טרור כהגדרתו של זה בחוק המאבק בטרור, התשע"ו - 2016.
- ג. קנס בסכום של 15,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.

הודע לנאשם על זכותו לערער לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' שבט תשפ"ב, 05 ינואר 2022, בנוכחות הצדדים.